

Furcom F.F 27/9/14
NOIOADW Sep & Oct 2014

Time - 2 ½ hrs.

Marks - 75

N.B. - 1) All questions are compulsory.

2) All questions carry equal marks.

1) Explain multi-cultural and multi-lingual nature of Indian society.

OR

1) Explain urban-rural population and its characteristics. 15

2) What is sex ratio? Explain any four causes of declining sex ratio in India?
Explain the measures to control declining sex ratio in India.

OR

2) What is blindness? What are its causes and symptoms? 15

3) Explain how caste is responsible for inter-group conflicts?

OR

3) Explain the factors leading to the growth of regionalism? How it can be
curbed? 15

4) Explain the basic or salient features of the Constitution of India.

OR

4) What are the fundamental duties of the citizens of India? 15

5) Explain the term 'political party'? What are the different types of party
system in India?

OR

5) Explain the composition of Panchayats and reservation of seats for women
according to 73rd Constitutional Amendment Act. 15

सूचना - १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१) भारतीय समाजाचे बहु - सांस्कृतिक व बहुभाषीय स्वरूप स्पष्ट करा.

किंवा

१) भारतातील नागरी व ग्रामीण लोकसंख्या व त्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १५

२) लिंगदर म्हणजे काय? भारतातील घटत्या लिंगदराची कोणतीही चार कारणे स्पष्ट करा. भारतातील घटता लिंगदर रोखण्यासाठी उपाययोजना स्पष्ट करा.

किंवा

२) अंधत्व म्हणजे काय? त्याची कारणे व लक्षणे काय आहेत? १५

३) गटांतर्गत संघर्षास जात कशी कारणीभूत ठरली आहे ते स्पष्ट करा.

किंवा

३) प्रादेशिकतावाद वृद्धीगत करणारे घटक स्पष्ट करा. तो कमी कसा करता येईल? १५

४) भारतीय राज्यघटनेची मुलभूत किंवा ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

किंवा

४) भारतीय नागरिकांची मुलभूत कर्तव्ये काय आहेत? १५

५) राजकीय पक्ष ही संकल्पना स्पष्ट करा. भारतातील राजकीय पक्षांचे विविध प्रकार काय आहेत?

किंवा

५) ७३व्या घटनादुरुस्तीचे वैशिष्ट्य म्हणून पंचायतीची रचना व स्त्रियांसाठी राखीव जागा स्पष्ट करा. १५